

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ТА ПРАВО

Інформаційно-аналітичний огляд

Щоб отримувати огляди, надішліть листа з текстом
"отримувати weeklyupdates" на адресу office@rac.org.ua
Архів оглядів: <http://www.rac.org.ua/oglyad/informatsiyno-analitychnyy-oglyad>
© Ресурсно-аналітичний центр "Суспільство і довкілля"

АКЦЕНТИ

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ПРОМИСЛОВЕ ЗАБРУДНЕННЯ – ПЕРШИЙ МЛИНЕЦЬ НАНІВЕЦЬ

Промислове забруднення – один із напрямів реформування екологічної політики та права, які Україна відверто провалила з огляду на свої міжнародні зобов'язання. Приведення національного законодавства до вимог Директиви № 2010/75/ЄС про промислові викиди (всеохоплююче запобігання і контроль забруднень) – одне із зобов'язань України у рамках Угоди про асоціацію та Додатка ХХХ. Необхідне національне законодавство мало б бути прийняте Україною протягом двох років з дати набрання чинності цією Угодою, тобто у 2016 році.

У лютому 2020 р. зажеврили сподівання зміни такої ситуації – у ВРУ зареєстровано Проект Закону про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення (№ 3117 від 24.02.2020).

Проте життя цього законопроекту у стінах українського парламенту стало нетривалим. 4 березня 2020 р. Парламент відправив у відставку Уряд, який ініціював зазначений законопроект. Згідно з п. 3 ст. 105 Регламенту ВРУ такий законопроект вважається відкликаним і знімається з розгляду парламентом. Сьогодні залишається відкритим питання, чи новий уряд подаватиме змістовно новий законопроект, чи заново пройде законодавчу процедуру з попереднім проектом.

НОВИЙ ЗАКОН ДЛЯ ВРЕГУЛЮВАННЯ ВИДОБУТКУ БУРШТИНУ

4 лютого 2020 р. Верховна Рада України прийняла ще один закон для врегулювання ринку бурштину: зміни до Податкового кодексу. Ним було зменшено розмір рентної ставки з 25% до 10% для видобутку бурштину.

Наприкінці грудня 2019 року Парламент вже прийняв інший закон для врегулювання цієї сфери. Окрім питання бурштину, законом, серед іншого, було також внесено

низку змін до закону щодо угод про розподіл продукції, зокрема для врегулювання проведення оцінки впливу на довкілля під час укладання та реалізації таких угод. Це викликало негативну реакцію природоохоронних організацій, які одразу [поскаржились](#) до Женеви на дії влади в рамках поточної справи, яку розглядає Комітет з дотримання Оргузької конвенції.

ЦИФРА МІСЯЦЯ

Вперше за

120

років Україна планує обмеження прав водокористувачів через аномально теплі осінь та зиму
(за інформацією Державного агентства водних ресурсів України)

ДОВКІЛЛЯ В УРЯДІ ГОНЧАРУКА: ПІВРОКУ БЕЗ ТУРБОРЕЖИМУ

У лютому 2020 року Уряд прозвітував про виконання своєї програми у 2019 році. Це майже співпало із відправленням Уряду у відставку. Тому цікаво проаналізувати, чим жило Мінекоенерго цих півроку та що корисного зробило для довкілля.

Наші очікування щодо неперіоритетності питань довкілля в об'єднаному Міністерстві енергетики та захисту довкілля справдились. На жаль, попри записані амбітні цілі в урядовій програмі, похвалитись майже нічим.

Стратегія державної екологічної політики до 2030 року, яка б мала почати втілюватись у життя з 2020 року за допомогою затвердженого Плану дій, повністю ігнорується Мінекоенерго. А спроба підмінити усю охорону довкілля "зеленим" переходом лише звужує сферу до контексту зеленої енергетики та скорочення викидів парникових газів.

З екологічних питань до переліку 100 основних досягнень Уряду за 2019 рік увійшли лише три питання, проте вони стосуються не стільки охорони довкілля, скільки управління природними ресурсами: виведення з тіні видобутку бурштину, введення електронного обігу деревини та інвентаризація лісів, запровадження електронних аукціонів на вилов риби.

Серед досягнень можна назвати початок процесу діджиталізації у сфері довкілля і управління природними ресурсами: впровадження Інвестиційного атласу надрокористувача, внесення до Публічної кадастрової карти інфор-

мації про 271 територію Смарагдової мережі, створення і наповнення геопорталу "Водні ресурси України".

На жаль, майже не приділялась увага роботі над імплементацією екологічної та кліматичної складової Угоди про асоціацію, особливо в тих сферах, де є суттєві відставання від графіка і майже відсутній прогрес – охорона природи, атмосферне повітря. Єдиним досягненням, зазначеним у звіті, є розробка проекту закону України "Про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення", хоча, на практиці, законопроект розроблявся в рамках проекту GIZ.

Щодо такого важливого питання як управління відходами, Мінекоенерго обмежилось лише "супроводом законопроекту у Верховній Раді України". Сподівання, що об'єднання міністерств дасть поштовх для практичної реалізації Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок, залишилось на рівні очікувань.

Однією з рекомендацій для майбутнього уряду може бути встановлення екологічних цілей таким чином, щоб вони перш за все були спрямовані на дії самого чиновника – "зберігати природні ресурси", "усвідомлювати наслідки глобальних змін клімату", і, зрештою, зробити питання охорони довкілля пріоритетними у своєму політичному порядку денному.

ЦИТАТА МІСЯЦЯ

"Наша планета не така велика, як здавалося раніше... Це доводять екологічні катаклізми, проблеми питної води та кіберзагроз."

*Президент України Володимир Зеленський
під час промови на Мюнхенській безпековій конференції, 15.02.2020*

ПОДІЯ МІСЯЦЯ

13 лютого 2020 року

Мінекоенерго та Світовий банк почали спільний проект з оцінки кліматичних ризиків у сільському та лісовому господарствах